

Klasa 3 – maj – blok 2 – dzień 1

Scenariusz zajęć

Blok tygodniowy: Dalekie wyprawy.

Temat dnia: Z wizytą u Eskimosów.

Cele zajęć:

Uczeń:

- określa położenie Arktyki i Antarktydy na mapie świata i globusie,
- wyszukuje informacje na wskazany temat korzystając z różnych źródeł wiedzy,
- wypowiada się na temat treści tekstu popularnonaukowego,
- tworzy plakaty korzystając ze zgromadzonych informacji,
- respektuje reguły podczas gier dydaktycznych,
- rozwiązuje zadania,
- śpiewa poznaną piosenkę.

Metody: aktywizujące, pogadanka, działanie praktyczne, burza mózgów.

Formy pracy: zbiorowa, indywidualna, grupowa.

Środki dydaktyczne: albumy, atlasy, encyklopedia, Internet, animacja „Psie zaprzęgi”, gra dydaktyczna „Odwiedziny w Polskiej Stacji Polarnej”, tekst popularnonaukowy, nagranie odgłosów pękającego lodowca, karta pracy, globus, ilustracje przedstawiające życie na Arktyce i Antarktydzie.

Przebieg zajęć

Część wstępna	Uwagi
<p>1. Czynności organizacyjno – porządkowe (powitanie, kontrola obecności, przygotowanie do zajęć).</p> <p>Wprowadzenie do zajęć poprzez rozwiązanie puzzli matematycznych w karcie pracy.</p> <p>Zadanie polega na wykonaniu działań na mnożenie, a następnie uporządkowaniu wyników od największego do najmniejszego. Umieszczone obok działań sylaby utworzą hasło:</p> <p>WYPRAWA NA BIEGUNY ZIEMI.</p> <p>2. Podanie celu zajęć: Na dzisiejszych zajęciach poznamy warunki życia na biegunach naszej Ziemi.</p> <p>3. Zapis tematu zajęć: Z wizytą u Eskimosów.</p>	<p>Karta pracy, ćwiczenie 1.</p>
Część główna	Uwagi

1. Określenie położenia Arktyki i Antarktydy.

Uczniowie oglądają globusy i mapy, odszukują, gdzie leży Arktyka i określają jej położenie. Następnie odszukują kontynent Antarktydę i również określają jej położenie na Ziemi.

2. Praca w grupach-wyszukiwanie informacji.

Uczniowie losują kartoniki z napisami: Arktyka, Antarktyda.

Następnie łączą się w grupy zgodnie z wylosowanym znacznikiem. W ten sposób powstają dwie duże grupy: Arktyka i Antarktyda.

Wewnątrz grup następuje kolejny podział na grupy zajmujące się różnymi zadaniami:

- 1) ludzie,
- 2) klimat,
- 3) zwierzęta,
- 4) rośliny.

W atlasach, albumach, książkach, encyklopediach itp. źródłach informacji, uczniowie samodzielnie wyszukują informacje na przydzielony temat.

Nauczyciel czuwa nad pracą, w razie potrzeby pomaga uczniom pokonać trudności.

Uczniowie robią notatki, wymieniają się informacjami w ramach swojej grupy, ustalają ostateczną wersję.

Następnie łączą zebrane informacje na plakacie.

Odkładają plakaty na bok. Będą one uzupełniane w trakcie zajęć o nowe informacje i ilustracje.

3. Czytanie tekstu informacyjnego - uzupełnianie zebranych informacji.

Arktyka, to obszar ziemi wokół bieguna północnego.

Arktykę zamieszkują Eskimosi, którzy mówią o sobie:

inuit, co po eskimosku znaczy ludzie. Eskimosi, to ludzie bardzo życzliwi, pomocni, gościnni. Kiedyś Eskimosi mieszkali w lodowych domach zwanych igloo. Teraz domy takie służą jedynie myśliwym podczas długich polowań. Zmienił się również sposób podróżowania po śnieżnych drogach. Kiedyś były to psie zaprzęgi, dzisiaj są to skutery śnieżne.

Roślinność Arktyki, to mchy, porosty, ale i lasy, tundra. Rosną tam drzewa, które znamy: brzoza, wierzbą, olcha. Zwierzęta żyjące na Arktyce, to między innymi: niedźwiedzie polarne, lisy polarne, renifery, foki, pingwiny Adeli.

Antarktyda, to kontynent leżący wokół bieguna południowego. Większa część tego kontynentu pokryta jest polarną czapą lodową, jest on praktycznie niezamieszany przez ludzi, nie licząc personelu 37 stacji badawczych. Antarktyda jest jedynym kontynentem, na terenie którego nie ma

żadnego państwa.

Na Antarktydzie występują najniższe temperatury na Ziemi dochodzące do -90°C . Najcieplej jest w styczniu: -30°C , a najchłodniej w sierpniu: -70°C . Roślinność jest bardzo uboga: mchy, prosty, glony. Zwierzęta zamieszkujące Antarktydę, to: pingwiny, foki, słonie morskie, walenie.

Po przeczytaniu tekstu, każda grupa uzupełnia swój plakat o nowe informacje.

Na zakończenie spośród ilustracji przygotowanych przez nauczyciela, uczniowie wybierają właściwe rośliny, zwierzęta i inne elementy, które uczniowie uznają za ważne (np. igloo, skuter śnieżny, stacje badawcze, itp.)

4. Słuchanie nagrania przedstawiającego pękający lodowiec.

Na nagraniu słysząc, jaki odgłos wydają pękające ogromne kry lodowe zebrane wokół biegunów. Słysząc też huk odrywającej się od lodowca ogromnej lodowej ściany.

Wypowiedzi dzieci na temat wysłuchanego nagrania.

5. Oglądanie animacji „Psie zaprzęgi”.

Animacja przedstawia sanie ciągnięte przez psy oraz stojącego w saniach człowieka. Widać, że przewozi on różne towary.

Wypowiedzi dzieci na temat oglądanej animacji.

6. Ciekawostki Liczmanka: Polska Stacja Polarna Hornsund im. Stanisława Siedleckiego¹.

Na Arktyce znajduje się całoroczna polska stacja badawcza na Spitsbergenie. Położona jest ona kilkaset metrów od brzegu Zatoki Białych Niedźwiedzi.

Budynek zbudowany jest w kształcie litery T, pokryty drewnem i pomalowany na brązowy kolor na wzór skandynawskich domów.

Stacja podzielona jest na trzy części. Część na lewo od wejścia to część zimowników, w której każdy z naukowców ma swój pokój mieszkalny. Mieszczą się tam też kuchnia, jadalnia, pokój komputerowy i mesa.

Po przeciwnej stronie od wejścia znajdują się wyposażone laboratoria oraz wieloosobowe pokoje. To część naukowa i letnia. W głębi budynku są magazyny żywności, sprzętu, broni oraz

Nagranie

Animacja

¹ www.wikipedia.org

ambulatorium.

Nieopodal stacji stoi budynek agregatu zapewniającego dostawę prądu przez całą dobę oraz Banachówka – zamykany hangar, w którym przechowywane są silniki, paliwo, pontony.

Dookoła budynku stacji rozstawione są urządzenia pomiarowe: klatki meteorologiczne, maszty radiowe, anteny satelitarne.

Całości strzegą psy, których głównym zadaniem jest ostrzeganie przed zbliżającymi się niedźwiedziami polarnymi.

Zaopatrzenie Stacji Polarnej transportuje statek szkolno-badawczy HORYZONT II, będący własnością Akademii Morskiej w Gdyni.

Stację prowadzi Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk. Od 1978 r. wykonywane są w niej całoroczne badania z zakresu geofizyki i środowiska polarnego. Jest to najdalej na północ wysunięta całoroczna polska placówka naukowa. Swoje badania prowadzi tam również Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego.

Na terenie stacji znajduje się Latarnia Morska Hornsund.

7. Gra dydaktyczna „Odwiedziny w Polskiej Stacji Polarnej”.

Wygrywa gracz, który pierwszy dotrze do „Polskiej stacji polarnej”.

8. Zadanka Liczmanka.

Zadanie 1

Karol ma odczytywać wskazania temperatury różnych termometrów.

1) Termometr zaokienny wskazuje temperaturę:

-12°C (czytaj 12 poniżej 0).

2) Termometr pokojowy wskazuje 21°C.

3) Termometr lekarski wskazuje 36°C.

Oblicz, o ile wyższą temperaturę wskazuje termometr pokojowy od zaokienego?

Oblicz, o ile niższą temperaturę wskazuje termometr pokojowy od lekarskiego?

Zadanie 2

Basia przez tydzień zapisywała temperaturę powietrza codziennie po godz. 12.00.

Poniedziałek: -7°C

Wtorek: -4°C

Środa: -5°C

Czwartek: -2°C

Piątek: -0°C

Sobota: -1°C

Gra dydaktyczna

Niedziela: 3°C

Odpowiedz na pytania:

- 1) Którego dnia było najcieplej?
- 2) Którego dnia było najzimniej?
- 3) O ile stopni cieplej było w niedzielę, niż w poniedziałek?
- 4) O ile stopni zimniej było w poniedziałek, niż w piątek?
- 5) O ile stopni cieplej było w niedzielę, niż w piątek?

Zadanie 3

Wskazania temperatury w poszczególnych miastach:

Ustka: 25°C

Poznań: 18°C

Łódź: 13°C

Warszawa: 17 °C

Katowice: 10°C

Kielce: 11°C

Kraków: 8°C

Korzystając z podanych informacji uzupełnij zdania:

- 1) Najwyższa temperatura jest w .....
- 2) Najniższa temperatura jest w .....
- 3) Temperatura w Warszawie jest o 8°C niższa, niż temperatura w .....
- 4) Temperatura w Kielcach jest o 1°C wyższa, niż temperatura w .....
- 5) Różnica temperatur między Ustką, a Krakowem wynosi .....
- 6) 35°C to suma temperatur w ..... i .....

Zadanie 4

W sobotę w południe temperatura wynosiła 5°C.

Wieczorem było o 3°C zimniej niż w południe. Jaka temperatura była w sobotę rano, jeśli wtedy termometr wskazywał o 1°C mniej niż wieczorem?

Zadanie 5

Temperatura w Gdańsku wynosi 18°C, a we Wrocławiu 12°C.

Jaka jest temperatura w Szczecinie, Warszawie i Krakowie, jeśli wiesz, że:

- 1) w Szczecinie temperatura jest o 3°C wyższa, niż w Gdańsku,
- 2) w Warszawie temperatura jest o 5°C niższa, niż w Szczecinie,
- 3) w Krakowie temperatura jest o 2°C wyższa, niż we Wrocławiu.

<p>9. Nauka piosenki „Eskimosek”²</p> <p>ESKIMOSEK „To jest mały Eskimosek ma czerwony z mrozu nosek. Ma kubraczek z futra foki co mu mocno grzeje boki.</p> <p>Szyła mama go synkowi kiedy tata ryby łowił. Jest kubraczek z futra foki co mu mocno grzeje boki.”</p>	
Część końcowa	Uwagi
<p>1. Podsumowanie zajęć.</p> <p>Rundka.</p> <p>Z dzisiejszych zajęć najbardziej zapamiętam.....</p> <p>Najbardziej zaciekało mnie to, że.....</p> <p>Zdziwiłem się, że.....</p> <p>2. Praca domowa.</p> <p>Poszukam w Internecie zdjęć przedstawiających Polską Staję Polarną na Arktyce. Dowiem się, w którym roku została założona. Opowiem o tej stacji rodzicom.</p>	

Proponowany zapis w dzienniku:

Określenie położenia Arktyki i Antarktydy na podstawie mapy świata i globusa. Wyszukiwanie informacji na temat biegunów Ziemi w różnych źródłach informacji. Czytanie tekstu informacyjnego. Tworzenie plakatów przedstawiających życie na Arktyce i Antarktydzie. Wypowiedzi na temat animacji przedstawiającej psie zaprzęgi oraz nagrania pękającego lodowca. Poznanie ciekawostek na temat Polskiej Stacji Polarnej na Biegunie Północnym. Gra dydaktyczna „Odwiedziny w Polskiej Stacji Polarnej”. Zadanka Liczanka- rozwiązywanie zadań z treścią na mierzenie temperatury. Nauka piosenki „Eskimosek”.

Podstawa programowa	<p>Dokument „Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych I etap edukacyjny” w zakresie edukacji polonistycznej;</p> <p>1.1)a) uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji;</p> <p>1.1)b) czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci i wyciąga</p>
---------------------	--

² www.youtube.com

	<p>z nich wnioski;</p> <p>1.1)c) wyszukuje w tekście potrzebne informacje;</p> <p>1.3)c) uczestniczy w wypowiedziach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski;</p> <p>W zakresie edukacji muzycznej:</p> <p>3.1)a) śpiewa proste melodie, piosenki z repertuaru dziecięcego; wyraża ruchem nastrój i charakter muzyki;</p> <p>W zakresie edukacji społecznej:</p> <p>5.4) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych;</p> <p>W zakresie edukacji przyrodniczej:</p> <p>6.7) zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.</p> <p>W zakresie edukacji matematycznej:</p> <p>7.5) dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100;</p> <p>7. 8) rozwiązuje proste zadania tekstowe;</p> <p>7.13) odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera)</p> <p>W zakresie zajęć komputerowych:</p> <p>8.3)a) wyszukuje informacje i korzysta z nich: przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe;</p>
Opis zawartości zasobu	Scenariusz zajęć wzbogacony kartą pracy, animacją, nagraniem, grą dydaktyczną.
Autorzy	Beata Małecka-Perszko

